احمد افروز
کارشناس رسانه و ارتباطات

محصول لجاجت صداوسیما بر تولید برنامه‌های بی‌مخاطب؛

بی‌تأثیر در میزگرد گفتمان عمومی جامعه

«رسانه همان پیام است»؛ این عبارت مشهور متفکر بزرگ مارشال مک لوهان اگرچه ناظر بر اثربخش‌بودن رسانه در شکل‌گیری پیام و نقش رسانه در ارتباطات است اما از نگاه دیگر نیز می‌توان این عبارت را تحلیل و مفهومی جامع‌تر از آن استخراج کرد. رسانه در حقیقت خودِ پیام است به این معنا که رسانه و پیام چنان درهم تنیده‌اند که تصور این دو بدون هم ممکن نیست. رسانه جسم و پیام روح است پس هر دو لازم و ملزوم هم هستند. پس آنچه ارتباط بین رسانه و مخاطب را برقرار می‌کند، پیام به عنوان ماهیتی اصیل است.

اما پیام خود وابسته به خالقی است که آن را از عالم انتزاع در ذهن خلاق خود، به منصه ظهور می‌رساند و خداگونه به آن شکل و فرم می‌دهد و معنا را در صدف سینه آن قرار می‌دهد. به دیگر سخن این پیام است که به رسانه ارزش و اعتباری افزون می‌بخشد و واسطه‌ای می‌شود برای اتصال و تسخیر ذهن و اندیشه و علاقه مخاطب تا دل به رسانه دهد و از این آوردگاه رسانه نیز به اهداف آشکار و پنهان خود می‌رسد.

از این کلیات که بگذریم تلویزیون را می‌توان بالذات یکی از پرمخاطب‌ترین رسانه‌ها دانست که از ابتدای حضور در عرصه رقابت، گوی سبقت را از بسیاری از رسانه‌ها ربوده و در عصر حاضر نیز با همگرایی رسانه توانسته است همچنان در جمع رسانه‌های صدرنشین باقی بماند. اما ببینیم حال‌وروز این ابررسانه در نظام رسانه‌ای کشور ما چگونه بوده و تلویزیون یا همان سیمای ایران چه اعتبار و توفیقی داشته است؟

طبق آمارهای منتشرشده تلویزیون ایران در خوش‌بینانه‌ترین حالت، احتمالا مخاطبان اندکی را در زیر چتر گران‌سنگ خود دارد؛ گران‌سنگ از این حیث که سیمای ایران با دراختیارداشتن نیروی انسانی پرتعداد و بودجه سنگین، کارنامه‌ای نه‌چندان قابل‌قبول از خود برجای گذاشته است. اگر یکی از وظایف تلویزیون را به‌عنوان یک رسانه جامع، هدایت افکار عمومی بدانیم، دایره مخاطبان اندک کنونی‌اش بدان معناست که عملا صداوسیما تأثیر چندانی در گفتمان‌های مختلف جامعه ندارد و صرفا بودجه‌ها و منابع مختلف است که در اینجا صرف می‌شود.

در آسیب‌شناسی این معضل رسانه‌ای و با استناد به مقدمه سخن این‌گونه می‌توان گفت که یکی از دلایل زوال مدام تلویزیون در ایران، تنگ‌کردن عرصه بر روح یا همان پیام است. پیامی که بالطبع باید توسط خالقی خلاق و نواندیشی آشنا به شئون جامعه و اجتماع خلق شود. این همان نقطه آسیب است. آفتی که در سال‌های اخیر دامن تلویزیون را به لطف نگاه‌های سلیقه‌ای مدیران و سیاست‌گذاران گرفته و آن چیزی نیست جز جزم‌اندیشی درباره چهره‌های نامدار تلویزیون که همان خالقان پیام و محل اقبالِ مخاطب هستند.

در سال‌های اخیر شاهد بودیم که چهره‌های مطرح و مخاطب‌پسند، در تنگنای سلایق مدیریتی و حضور مدیران نامرتبط و ناآشنا با مدیریت‌رسانه، چگونه با وجود میل باطنی از این رسانه جدا شدند؛ چهره‌هایی که حداقل منفعت‌شان جذب مخاطب و قراردادن تلویزیون به عنوان رسانه‌ای معتبر بود.

شنیدن این جمله بسیار شایع است که فلان چهره مردمی، اعتبارش را از تلویزیون کسب کرده اما باید اذعان کرد که این یک رابطه دوسویه است؛ هرچند تلویزیون بستری برای رشد و نامی‌شدن یک چهره است اما به همان میزان تلویزیون نیز از قِبَل دانش و توانایی یک مجری، بازیگر، تهیه‌کننده، کارگردان و در یک کلام تولیدکننده محتوا عیار و اعتبار می‌یابد.

نگاهی به جدول پخش برنامه‌های صداوسیما در نوروز امسال و پس از آن در ماه رمضان و افت محسوس برنامه‌های تولیدشده در کنار غیبت چهره‌های شاخص و مردمی، نشان‌دهنده ضعف عملکرد صداوسیما در عرصه تولید محتوا و جذب مخاطب است. طناب نجات تلویزیون از این زوال روزافزون را باید در خروج تلویزیون از انحصار دولتی، به کار گماردن مدیران با دانش، تولید محتوا براساس نیاز جامعه و سلیقه مخاطب، تغییر سیاست‌ها و درنهایت سپردن کار به کاردانانی که همواره مورد اقبال مخاطبان بوده‌اند، جست‌وجو کرد.

اشاره دوباره رئیس‌جمهور سابق به وضعیت برجام

روحانی: تمام شده بود

وحیده کریمی: «در مذاکرات احیای برجام امتیاز خروج سپاه پاسداران از فهرست گروه‌های تروریستی و لغو تحریم دفتر رهبری و نهادهای مربوط به ایشان را گرفتیم». این بخشی از سخنان اخیر روحانی از شرایط احیای توافقی است که این روزها دیگر امید کمی برای احیای آن وجود دارند و شایعه اجرای سیستم ماشه و تبعات آن بیش از گذشته است. دولت سیزدهم آن‌طورکه گفته می‌شود، ظاهرا تحت تأثیر ایده‌های افرادی مانند سعید جلیلی و یارانش در جبهه پایداری کار را به‌گونه‌ای هدایت کرده است که نتوانسته تاکنون در مذاکرات برجام توفیقی کسب کند و سکون خاصی برای بازگشت طرفین به میز مذاکرات وجود دارد و البته اراده‌ای هم در این رابطه از سوی برخی که منافعشان با منافع کاسبان تحریم‌ها گره خورده، وجود ندارد. این در حالی است که اگر برجام در زمان مناسبش یعنی اسفند ۹۹ امضا می‌شد، تبعات منفی تحریم‌ها دو سال پیش تمام شده بود، ارزش پول ملی در سراشیبی تند دو سال گذشته نمی‌افتاد و سفره‌های مردم از حداقل‌های معاش محروم نمی‌شد. اشتباهات راهبردی جناح اصولگرا، تحت تأثیر تندروها و کاسبان تحریم دل‌خوش به زمستان سخت اروپا ماند و در پس مدیریت بحران‌زده دو سال اخیر اصولگرایان نه اروپا به دنبال ایران آمد نه ایران توانست طرفین را بار دیگر به میز مذاکره بازگرداند؛ توافقی که با تلاش تیم مذاکره‌کننده دولت دوازدهم و حضور ظریف و عراقچی، با درنظرگرفتن بخش مهمی از منافع ملی در جریان رفع تحریم‌ها در دسترس بود، ماه‌هاست رها شده و مردم عادی تاوان تحریم‌های سخت عدم احیای برجام را می‌پردازند که البته برای کاسبان تحریم فرصتی تکرارنشدنی است.

چندی پیش بود که میدل‌ایست‌آی در گزارشی در رابطه با روند مذاکرات برجام و دلیل نتیجه‌بخش نشدن این مذاکرات نوشت: با روی‌کارآمدن بایدن در سال ۲۰۲۱، مذاکرات بین ایران و آمریکا از کانال‌های رسمی آغاز شد، یک منبع با آگاهی مستقیم از مذاکرات به میدل‌ایست‌آی گفته در ماه آگوست همان سال، پس از چندین دور مذاکره در وین، دو طرف به یک پیش‌نویس توافقی رسیدند که آماده امضا بود. این منبع گفت: تیم دیپلماتیک روحانی پیشنهاد داده بود و مذاکره‌کنندگان آنها برای امضا آماده بودند. این منبع مدعی شده بعد از تغییر دولت: «رئیسی ابتدا این پیشنهاد را پذیرفت و به آنها گفت که در دو یا سه جلسه کار را تمام کنند، اما بعدا نظرش تغییر کرد». در ادامه این گزارش به نقل از این منبع آگاه نوشته شده: «علی باقری‌کنی و علی حسن‌تاش که به ترتیب مذاکره‌کننده ارشد پرونده هسته‌ای و از چهره‌های مؤثر بر دولت رئیسی هستند، در این زمینه قانع نشدند». این منبع ادعا کرده: «علی باقری و علی حسن‌تاش رئیسی را برای رد این پیش‌نویس متقاعد کردند».

در آن زمان، باقری و حسن‌تاش هر دو از مدعیان تصدی وزارت امور خارجه بودند و در حلقه نزدیک رئیسی نفوذ قابل‌توجهی داشتند. به گفته یکی دیگر از منابع نزدیک به تیم مذاکره‌کننده روحانی، باقری معتقد بود که اکنون زمان مناسبی برای امضای توافق نیست و باور داشت که مذاکرات باید طولانی شود زیرا گذشت زمان به نفع ایران است. درحالی‌که قبلا رئیسی «پیش از ورود به پاستور» مشتاق بود تا تیم روحانی به یک توافق سریع دست یابد «تا نتایج آن اگر مثبت نبود، متوجه دولت قبل قرار گیرد و اگر مثبت بود دولت جدید ماحصل آن را برداشت کند»، درنهایت او با ورود به پاستور، از مذاکره‌کنندگان خود خواست که به دنبال یک توافق «خوب» باشند. اما امروز، مذاکرات با پیروی از ایده جلیلی و نزدیکان او به بن‌بست رسیده و در هفت‌ماه گذشته، هیچ گفت‌وگوی رسمی انجام نشده است. حال حسن روحانی، رئیس‌جمهور سابق ایران در جلسه دوره‌ای خود با وزیران و معاونان رئیس‌جمهور دولت‌های یازدهم و دوازدهم گفته است: من امیدوار بودم که مسئله برجام در اسفند ۹۹ یا فروردین ۱۴۰۰ حل شود تا دولتی که بر سر کار می‌آید، دچار این مشکل بزرگ نباشد. برای احیای برجام همه‌چیز تمام شده و آماده بود. حتی موفق شدیم از طرف‌های مذاکره امتیاز خروج سپاه پاسداران از فهرست گروه‌های تروریستی و لغو تحریم دفتر رهبری و نهادهای مربوط به ایشان را بگیریم که وقتی آن را به مقام معظم رهبری گزارش دادم، ایشان خیلی خوشحال شدند اما متأسفانه این امکان فراهم نشد. حسن روحانی، رئیس‌جمهور سابق ایران در جلسه دوره‌ای خود با وزیران و معاونان رئیس‌جمهور دولت‌های یازدهم و دوازدهم که روز چهارشنبه ۱۳ اردیبهشت برگزار شد، با تبریک روز کارگر و معلم گفت: امروز شرایط اقتصادی مردم مناسب نیست و اکثریتی از جامعه، کاهش قدرت خرید خود را لمس می‌کنند. وقتی تورم بالاتر از ۵۰ درصد است و افزایش حقوق حدود ۲۰ درصد، معلوم است که قدرت خرید مردم پایین می‌آید و این میزان یارانه هم کفاف زندگی مردم را نمی‌دهد.

رئیس‌جمهور سابق کشورمان افزود: ما واکسن کرونا به اندازه کافی آماده کردیم و رقم بالایی را سفارش دادیم. علاوه بر آن معادل ۴۰۰ همت اسکناس ارز در بانک مرکزی در اختیار این دولت گذاشتیم. طرح‌های ۹۵ تا ۹۸ درصد آماده افتتاح را برای دولت سیزدهم به جا گذاشتیم. دولت تا دی‌ماه می‌توانست همه این طرح‌های بزرگ را افتتاح کند. راه‌آهن زاهدان به خاش و چابهار به ایرانشهر آماده افتتاح بود. فاز اول طرح بسیار بزرگ خط لوله گوره-جاسک که رهبری فرمودند استراتژیک‌ترین طرح است، عملیاتی شد که می‌تواند ۳۰۰ هزار بشکه نفت صادر شود اما آن را تعطیل کردند و فاز ۳ هم دنبال نمی‌شود. بزرگ‌ترین طرح انتقال آب از خلیج فارس به کویر اجرا شد و به سیرجان، اردکان و یزد رسید ولی حالا دنبال نمی‌شود. در پنج‌ماه آخر دولت دوازدهم ۶۸ هزارو ۸۵۵ طرح مهم را افتتاح کردیم به ارزش ۸۱۵ هزار و ۱۲۷ میلیارد تومان که به غیر از افتتاح طرح‌ها توسط وزرا و استانداران بود. سابقه ندارد که در هفته‌های آخر یک دولت این همه طرح مهم افتتاح شود. روحانی اظهار کرد: ما در آغاز کار دولت یازدهم شرایط بسیار سختی داشتیم اما در سایه امید و اعتماد مردم و قبل از اینکه طرح‌های دولت آغاز شود، شرایط بهبود حاصل کرد. نرخ دلار در اواخر سال ۹۱ حدود ۳۹۰۰ تومان بود اما در بهمن و اسفند ۹۲ به دوهزارو ۷۰۰ تومان رسید. پس از ۹ ماه تورم نقطه‌به‌نقطه از ۴۵ درصد به ۱۴ درصد رسید، یعنی ۳۱ واحد درصد کاهش پیدا کرد که بی‌نظیر بود. تورم خوراکی‌ها در اردیبهشت ۹۲ ماهانه ۶.۹ درصد بود و در اردیبهشت ۹۳ به ۱.۸ درصد رسید. رئیس‌جمهور سابق افزود: حالا با اینکه گفته می‌شود حاکمیت یکدست شده، انتظار می‌رود مشکلات زیادی حل شود. البته باید دید منظور از حاکمیت یکدست چیست و آیا می‌تواند مفید باشد؟ چون قوه قضائیه که باید بی‌طرف باشد، پس لابد منظور از حاکمیت یکدست، دولت و مجلس است. ان‌شاءالله که برای صداوسیما و ائمه جمعه و نیروهای مسلح هم فرق نمی‌کند که چه دولت یا مجلسی سر کار باشد. در اصل باید ملت و حاکمیت یکدست شوند نه قوای حاکمیت. اگر ملت و حاکمیت یکدست شدند، مشکلات حل می‌شود. دولت قوی نمی‌تواند کاری کند، جامعه قوی می‌تواند مشکلات را حل کند، آن‌هم با همراهی یکدیگر.

او با ابراز نگرانی نسبت به بروز اختلافات در جامعه گفت: در این ۴۴ سال همه تلاش‌ها بر این بود که فاصله‌ها کم و وحدت اجتماعی تقویت شود؛ وحدت بین اقشار مختلف مردم با هر مذهب و عقیده و سلیقه‌ای. امروز اما مسئله از شکاف اجتماعی گذشته و تبدیل به تنازع اجتماعی شده است. نباید گذاشت در جامعه دودستگی و چنددستگی ایجاد شود و یک جمعیت به جمعیتی دیگر یا صاحبان یک تفکر به تفکری دیگر متعرض شوند. حضرت امیرالمؤمنین(ع) در دوره حکومت، قصد داشت برخی انحرافات آشکار را اصلاح کند اما سکوت کرد چون نگران بود در جامعه و حتی در صفوف لشکریان خودش اختلاف ایجاد شود.

روحانی با تأکید بر اینکه باید توجه کنیم جامعه عوض شده است، افزود: اکثریت قاطع جامعه، جوانانی هستند که در ۴۰ سال گذشته به دنیا آمده‌اند. این نسل جدید و جوان، فرهنگ خود، زبان خود و خواسته‌های خود را دارد. دنیای اطراف خود را می‌بیند و مقایسه می‌کند. ما نمی‌توانیم با زبان تحکم با آنها سخن بگوییم. آنها برای مشارکت، باید قانع شوند. باید انگیزه پیدا کنند. باید ببینند که رأی و نظر آنها مهم و محترم است. راه همراه‌کردن جوانان، دورباش و کورباش نیست. زبان تازیانه در این عرصه کارساز نیست. جوانان باید امکان تغییر را ببینند تا سرمایه کار و ابتکار خود را به میدان بیاورند. خطر بزرگ فرار مغزها تنها با ایجاد زمینه جذب و امید به اثرگذاری، از سر کشور دور می‌شود. میدان را باید برای جوانان باز کرد تا بمانند و بسازند.

او تأکید کرد: امیرالمؤمنین(ع) فرمود اگر به مردم ظلم شود و مردم از حاکمیت فاصله بگیرند، اخْتَلَفَتْ هُنَالِکَ الْکَلِمَةُ. جامعه دچار اختلاف و پراکندگی می‌شود، فریبکاری در دین آغاز و نشانه‌های تجاوز و ظلم پدیدار می‌شود. در آن شرایط خوبان خوار و خانه‌نشین و بدان و اشرار بر مردم حاکم می‌شوند. باید راه برای حضور و مشارکت آنها فراهم شود. این مملکت به همه ایرانی‌ها تعلق دارد؛ مگر می‌شود یک جمع بگوید من به بقیه نیاز ندارم. حاکمیت باید دستان خودش را به سمت پیران خردمند و باتجربه و جوانان اندیشمند و پرابتکار دراز کند و از آنها راه‌حل را بخواهد. تنها راه اصلاح و خروج ما از مشکلات، رجوع به مردم و طلب یاری از آنهاست، جز این راهی نیست.

عکس: پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست جمهوری

اخبار برگزیده

قوه قضائیه:

رأی قطعی مدیران اسبق بانک مرکزی صادر شد

رأی قطعی مدیران اسبق بانک مرکزی صادر شد و سیف و عراقچی محکوم شدند. به گزارش مرکز رسانه قوه قضائیه، سال گذشته دیوان عالی کشور اعلام کرد درخواست اعاده دادرسی ولی‌الله سیف، احمد عراقچی و سایر متهمان پرونده بانک مرکزی که به اتهام برخی تخلفات مجرم و مقصر شناخته شده بودند، در شعبه اول دیوان عالی کشور پذیرفته و پرونده جهت بررسی مجدد به شعبه هم‌عرض ارجاع داده شده است. پس از ارجاع این پرونده به شعبه هم‌عرض، محتویات آن مجددا در هفت نوبت جلسه رسیدگی دادگاه، مورد بررسی قرار گرفت. شعبه اول دادگاه انقلاب تهران ویژه رسیدگی به جرائم اخلالگران در نظام اقتصادی، پس از استماع اظهارات نماینده دادستان، متهمان و وکلای آنها و بررسی محتویات و مستندات پرونده، رفتار ارتکابی آقایان ولی‌الله سیف، احمد عراقچی و سالار آقاخانی دایر بر مداخله ارزی در بازار غیررسمی ارز را منطبق با بزه قاچاق ارز تشخیص داد و رأی به محکومیت نام‌بردگان صادر کرد. بر اساس رأی صادرشده، متهمان مورد اشاره به پرداخت جریمه نقدی معادل دو برابر بهای ریالی ارز موضوع قاچاق محکوم شدند. علاوه بر آن، درخصوص اتهام سالار آقاخانی دایر بر پرداخت رشوه و اتهام سیدرسول سجاد از مدیران وقت امور بین‌الملل بانک مرکزی و میثم خدایی هر دو دایر بر دریافت رشوه با رد اعاده‌خواهی آنان، حکم قبلی صادرشده عینا از جانب دادگاه تأیید و مورد ابرام قرار گرفته است. بر اساس رأی دادگاه، سالار آقاخانی به تحمل ۱۳ سال حبس، میثم خدایی به تحمل پنج سال حبس تعزیری و پرداخت جزای نقدی معادل قیمت وجه مأخوذه و انفصال دائم از خدمات دولتی محکوم و رسول سجاد به تحمل هفت سال و هفت ماه حبس تعزیری و پرداخت جزای نقدی معادل قیمت اقلام دریافتی و انفصال دائم از خدمات دولتی محکوم شدند. حکم صادرشده قطعی و لازم‌الاجراست. مدیران اسبق بانک مرکزی در شعب ویژه رسیدگی به جرائم اخلالگران در نظام اقتصادی دو پرونده مطرح رسیدگی دارند که:

۱- در پرونده اول که به مداخله ارزی در بازار غیررسمی مربوط است، در این خصوص پیرو تجویز اعاده دادرسی از جانب دیوان عالی کشور نسبت به محکومیت مدیران وقت بانک مرکزی، در شعبه اول دادگاه ویژه رسیدگی به جرائم اخلالگران در نظام اقتصادی، طی هفت نوبت جلسه رسیدگی، به اعاده‌خواهی نام‌بردگان رسیدگی و در نهایت به شرح فوق حکم صادر شد.

۲- دومین پرونده اتهامی مدیران وقت بانک مرکزی به مداخله و فروش ارز در بازار رسمی ارز و فروش طلا مربوط است که در این پرونده هم کیفرخواست صادر و پرونده هم‌اکنون در شعبه دوم دادگاه ویژه رسیدگی به جرائم اخلالگران در نظام اقتصادی مطرح و در حال رسیدگی است.

حبیب فرج‌الله چعب اعدام شد

حکم اعدام حبیب فرج‌الله‌چعب، ملقب به «حبیب اسیود» سرکرده گروهک تروریستی حرکه‌النضال و طراح اصلی حمله تروریستی به رژه نیروهای مسلح در سال ۱۳۹۷ که منجر به شهادت و زخمی‌شدن تعداد زیادی از شهروندان شد، به اجرا درآمد. به گزارش میزان، حکم اعدام حبیب فرج‌الله‌چعب، ملقب به «حبیب اسیود» سرکرده گروهک تروریستی حرکه‌النضال و طراح اصلی حمله تروریستی به رژه نیروهای مسلح در سال ۱۳۹۷ که منجر به شهادت و زخمی‌شدن تعداد زیادی از شهروندان شد، صبح روز گذشته -شنبه ۱۶ اردیبهشت- به اجرا درآمد. حبیب فرج‌الله‌چعب ملقب به «حبیب اسیود»، سرکرده گروهک تروریستی و تجزیه‌طلب «حرکه‌النضال»، چندین عملیات تروریستی را در ایران اجرا و طراحی و از این طریق تعدادی از افراد بی‌گناه ازجمله زنان و کودکان ایرانی را قربانی کرده بود. آبان ۱۳۹۹ بود که حبیب فرج‌الله چعب توسط سربازان گمنام امام زمان(عج) در کشور ترکیه دستگیر شد. پس از دستگیری متهم، تکمیل تحقیقات و در نهایت صدور کیفرخواست، جلسات متعدد دادگاه با حضور متهم، وکلای وی و شکات و خانواده شهدای ترور برگزار شد. پنج جلسه از جلسات دادگاه سرکرده گروهک تروریستی حرکه‌النضال در سال ۱۴۰۰ و سه جلسه از آن در سال ۱۴۰۱ برگزار شد. بر اساس کیفرخواست صادرشده، حبیب فرج‌الله‌چعب به افساد فی‌الارض از طریق تشکیل، اداره و سرکردگی گروهکی به نام حرکه‌النضال العربی لتحریر الاحواز و طراحی و اجرای عملیات تروریستی و تخریب اموال عمومی که از طریق عملیات‌های گوناگون آنها را انجام داده است، متهم شد. در نهایت حکم اعدام حبیب فرج‌الله‌چعب به جرم افساد فی‌الارض از طریق تشکیل و اداره و سرکردگی گروه باغی به نام حرکه‌النضال و طراحی و اجرای عملیات‌های تروریستی متعدد در استان خوزستان صبح دیروز اجرا و وی به دار مجازات آویخته شد.

مجید انصاری: درصدد راهکار برای جلب اعتماد نخبگان ایران در خارج باشیم

یک عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام گفت: امروز باید درصدد راهکارهایی برای جلب اعتماد و احترام به نخبگان ایران در خارج از کشور باشیم. مجید انصاری در حاشیه «برگزاری اجلاس ملی نخبگان، نظریه‌پردازی و سیاست‌گذاری کلان در جمهوری اسلامی» که اخیرا به همت مجمع تشخیص مصلحت نظام برگزار شد، درباره چرایی برگزاری این اجلاس اظهار کرد: از مدت‌ها قبل در جلسات کارشناسی و آسیب‌شناسی که در هیئت عالی نظارت برقرار بود، چرایی عدم تحقق و اجرای سیاست‌ها را بررسی می‌کردیم، یکی از نتایج این بود که باید ارتباط منظم و علمی میان جامعه نخبگان کشور و مجمع تشخیص مصلحت نظام برقرار شود تا سیاست‌هایی که وضع می‌شود علمی و مبتنی بر تجارب موفق دنیا و صرفا کلی‌گویی و آرزوپردازی نباشد و در میدان عمل لوازم اجرایی آن دیده شود.او ادامه داد: در کمیته جمع‌بندی اجلاس پیگیری می‌کنم که وقتی صحبت از نخبگان می‌کنیم طبعا اساتید دانشگاه و پژوهشگران و صاحبان دانش در دانشگاه و حوزه مدنظر باشد. امروز باید درصدد راهکارهایی برای جلب اعتماد و احترام به نخبگان ایران در خارج از کشور باشیم.

بگومگوها درباره شاسی‌بلندها بعد از مجلس دامن دولتی‌ها و برخی از بخش‌های جنبی قوه قضائیه را گرفته است

همه شاسی‌سوارند؟

شرق: درحالی‌که رئیس کمیسیون اصل نود مجلس شورای اسلامی از جلسه این کمیسیون برای تعیین تکلیف ثبت‌نام خودروهای وارداتی خبر داده، ادعاهایی مبنی بر افشاگری در رابطه با واگذاری خودروهای وارداتی در ابعاد مختلف از جمله در دولت «نهاد ریاست‌جمهوری و وزارتخانه‌های دولتی» و قوه قضائیه «سازمان بازرسی قوه قضائیه» هم مطرح شده است. نمایندگان مجلس که از افشای واگذاری خودروهای شاسی‌بلند عصبانی هستند، دیروز قفل سکوت خود را شکستند تا متهمان جدیدی را در این مسیر با خود همراه کنند.

سلیمی، عضو هیئت‌رئیسه مجلس مدعی شده است سازمان بازرسی قوه قضائیه هم در دوره رئیسی خودرو دریافت کرده است. او در گفت‌وگویی با بامداد نو گفته است: «اظهارات نماینده ویژه رئیس‌جمهور در امر مبارزه با فساد بلوف سیاسی در راستای تخریب قوه مقننه است و بدون شک نمایندگان مجلس این موضوع را به‌صورت ویژه بررسی خواهند کرد. چرا درویشیان پاسخ نمی‌دهد وقتی در سازمان بازرسی بود، چند ماشین دریافت کردند؟ درحالی‌که ما نسبت به این امر اطلاعات داریم؛ وی در این خصوص سکوت کرده است. وی باید سریع‌تر اسناد و مدارکش را ارائه کند و اگر اسنادی وجود نداشته باشد، ما نیز این موضوع را پیگیری خواهیم کرد».

در ادامه اعتراض نمایندگان مجلس به انتقادات نسبت به واگذاری خودرو به برخی از نمایندگان مجلس هم دیروز احسان ارکانی، عضو کمیسیون اصل ۹۰ گفته است: صحبت‌های آقای حسن درویشیان که تحقیق‌وتفحص از عملکرد او سال گذشته مورد تصویب مجلس شورای اسلامی قرار گرفته است، جنبه ژورنالیستی دارد و در زمره صحبت‌های بعد از کنارگذاشتن آقای فاطمی‌امین توسط مجلس قرار می‌گیرد. بهتر است آقای درویشیان گزارشی از خودروهای واگذارشده تحویلی یا خارج از نوبت کارخانجات و شرکت‌های خودروساز به نهاد ریاست‌جمهوری و وزارتخانه‌های دولتی بدهد و اگر هم انگیزه‌ای برای این کار ندارند، کمیسیون اصل ۹۰ مجلس می‌تواند ورود کرده و بررسی کند».

او افزوده است: «در گزارشی که به کمیسیون اصل ۹۰ رسید، نامی از ۷۰ نماینده‌ای که خودرو تحویل گرفته باشند، نیست؛ اگر آقای درویشیان اسامی دارند یا در اختیار کمیسیون اصل ۹۰ مجلس قرار دهند یا تبعات قانونی اظهاراتشان را بپذیرند. اگر گزارش جدیدی به اصل ۹۰ ارائه شود، حتما مورد پیگیری قرار خواهد گرفت».

در جریان مطرح‌شدن استیضاح سیدرضا فاطمی‌امین، وزیر سابق صمت، احمد علیرضابیگی، نماینده مردم تبریز مدعی شد که در زمان بررسی دور اول استیضاح وزیر صمت، به تعدادی از نمایندگان مجلس خودروی شاسی‌بلند واگذار شده است؛ خبری که درحال تبدیل‌شدن به یک پرونده فساد خودرویی است. در روزهای اخیر حجت‌الاسلام درویشیان، بازرس ویژه رئیس‌جمهور به نوعی اصل ماجرا را تأیید کرده است و از طرفی هم برخی از نمایندگان مجلس از ارائه این تسهیلات به نهادهای دیگر خبر داده و برخی در دفاع از خود پیگیر شفاف‌سازی در این پرونده هستند. در این بین سیدجواد حسینی‌کیا، نماینده سنقر کلیایی دراین‌باره در توییتی نوشته است: «اگر برخی از نمایندگان یا کارکنان مجلس خودروی شاسی‌بلند دریافت کردند، باید اسامی آنها به‌صورت شفاف بیان شود. در شرایطی که رهبر معظم انقلاب به مجلس یازدهم مدال انقلابی‌گری را عطا فرمودند، باید برای جلوگیری از فضاسازی رسانه‌ای همه ابعاد و زوایای این موضوع روشن شده و با خاطیان برخورد شود». کیومرث سرمدی، نماینده اسدآباد هم توییت کرده است: «صراحتا می‌گویم نه خودم، نه اقوام و نزدیکانم به‌هیچ‌وجه خودروی خارج از نوبت و ضابطه نگرفته‌ایم. به رئیس محترم مجلس و نهادهای نظارتی تکلیف است برای حفظ شأن مجلس انقلابی و نمایندگان پاکدست، اسامی دریافت‌کنندگان را به‌صورت شفاف منتشر نمایند». محمدحسن آصفری، نماینده اراک هم نوشته است: «پست و مسئولیت در جمهوری اسلامی برای رسیدن به ثروت و رانت نیست، اسامی هر نماینده مجلس و یا منتسب به وی و یا کارمندی از هر سه قوه که خودروی شاسی گرفته است را هیئت نظارت بر رفتار نمایندگان و بازرسی ریاست‌جمهوری باید اعلام کند، با بیانیه و اطلاعیه‌دادن افراد، شفاف‌سازی صورت نمی‌گیرد». علی حدادی، نماینده ساوجبلاغ هم در توییتی متذکر شده است: «بدین‌وسیله به موکلان خود اعلام می‌دارم که خودرو شاسی‌بلند خارج از نوبت دریافت ننموده‌ام و از حجت‌الاسلام درویشیان نماینده ویژه رئیس‌جمهور در امر مبارزه با فساد می‌خواهم که در راستای شفاف‌سازی مدارک خود را درخصوص ادعای مطروحه در اختیار مراجع ذی‌صلاح قرار دهد تا تنویر افکار عمومی صورت پذیرد». محمدمهدی زاهدی نماینده کرمان هم توییت کرده: «درخصوص اخبار واگذاری خودروهای شاسی‌بلند به تعدادی از نمایندگان، از آقای قالیباف می‌خواهم با توجه به اینکه این موضوع موجب تکدر خاطر مردم و ایجاد خدشه به شأن مجلس شده است، نسبت به شفاف‌سازی و بیان واقعیت در کمال صداقت اقدام نمایند».

فارغ از ماجرایی که دامان بهارستان را گرفته، اکنون نام دولت و قوه قضائیه هم در این بگومگوها مطرح شده که به نظر می‌رسد برای ترمیم فضای موجود و دفاع از موقعیت اجتماعی، سیاسی و فرهنگی نهادهای اجرائی نیاز به شفاف‌سازی و برخورد با متخلفان بیش‌ازپیش احساس می‌شود. کارشناسان معتقدند دراین‌باره نباید هیچ اطاله دادرسی صورت بگیرد که هر یک روز تعلل به اعتماد عمومی خدشه‌ای جبران‌ناپذیر وارد خواهد کرد.